

ALSÓLENDVAI HIRADÓ

Előfizetési ára:

Egész evre . . . . . 8 K
Fél evre . . . . . 4 „
Negyed evre . . . . . 2 „
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

OSZESZLY M. VICTOR.

Laptulajdonos és kiadó:

BALKÁNYI ERNŐ.

Telefonszám: 13.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: B a l k á n y i
Ernő könyvkereskedésben Alsólendva.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

A nyitltér sora egy korona.

Falusi olvasóköroket a vendvidékre.

Alsólendva, november 22.

Az emberiségnek egyik legnagyobb jótévője kétségtelenül Gutenberg, aki a betűnyomatás feltalálásával lehetővé tette a legmagasabb gondolatok sokszorosítását és ezáltal ezek termékenyítő hatását.

A nyomtatott betű a legdicőségesebb harcot folytatja és folytatja az emberiség legnagyobb ellensége, a tudatlanság és a maradiság ellen, és a folytonos harc az emberiség vezetőinek javulásáért sokkal dicőségesebb eredményeket produkált, mint a világtörténelem összes császárai és királyai.

A betűbe olvasott gondolat behatol a palotákba és kunyhókba egyaránt s ellenállást nem tűr erejével hódítja meg ezek lakóit a kultúra számára, amelynek célja az erkölcsök szelidülése, a hasznos és magas tudás terjedése, a jólét fokozatos emelése és az együttérzők erejének összpontosítása a kitűzött cél elérésének érdekében.

A jelen cikk keretében azt a gondolatot vetjük fel, hogy a hasznos betűnek, a magyar kultúrának az alsólendvai járás minden falujában, de különösen a kulturális hátramaradottságban élő vendvidéken a falu értelmes vezetőinek segítségével és közreműködésével erős várat teremtsünk, ahonnan a nyomtatott gondolat a lakosság boldogulására és minden közjó elérésére diadalmas utját megtehesse.

A vendvidéken kétfős célt volna hivatva betölteni a falusi olvasóköro: terjeszteni a betűt, a tudást, a műveltséget s eközben a magyarosítás ügyét is eredményesen szolgálnák.

Eppen az alsólendvai járás az, ahol az olvasóköro intézménye igen ritka és majdnem ismeretlen fogalom. A mi falvaink munkában kifáradt lakói szabad idejükben szellemi táplálkozás helyett a korcsmai szórakoztatók választani és itt társaságba verődve, szívesebben áldoznak Bacchus oltárára és örömeiből forgatják az ördög bibliáját, mintsem hogy valami komoly és reájuk nézve hasznos dologt művelnének. Itt, borozás közben az emlékezés tárházából régi betyáromantikák kerülnek állandó beszédanyagként szőnyegre, amíg a kiürült literes üvegek alkoholt tartalmazó emlékeken rágódo és busongó kebleket valami nagyobb virtuskodásra nem készíti, amikor is egy-egy nyitott bicska megkezdí eredményes és a lendvai járásban egyáltalán nem ritka munkáját.

Ismerünk vidékeket, ahol az olvasóköro a lakosság époly közszükségletét képezik, mint aminő közszükséglet nálunk a korcsma. Az emberek világos ésszel érdeklődnek a világ eseményei iránt, újságokat járatnak, könyvtárakat tartanak fenn és hasznos szórakozásként a föld népe is szórakoztató és tanulságos könyveket olvas.

A kormányok már régóta gondoskodtak arról, hogy az olvasóköro hasznos olvasnivalókkal láttassanak el. A földmive-

lésügyi és közoktatásiügyi miniszterium teljesen ingyen, díjmentesen bocsájt oktató szakkönyveket az olvasóköro rendelkezésére és ha a falu lakói a föld- és szőlőművelés s az állattenyésztés okos, kipróbált módozatait tanulmányozzák a rendelkezésükre bocsájtott művekből, vagy ha a nagyértékű méhészeti könyvek a nálunk ugyis elhanyagolt méhészet és méztermelés felvirágoztatására serkentik a tudnivaló olvasót, az ilyen célt szolgáló olvasóköro a magyarosítás mellett a leghasznosabb és legszükségesebb intézménnyé nővik ki mihamarabb magukat.

Az olvasóköro megalakítása anyagi áldozatot alig igényel. Egy-egy alkalmas időben rendezett mulatság jövedelme a rendezés költségeit bőven fedezi és a minimálisan leszorított tagdíjak a szórakoztató lapok és művek beszerzésére elegendő fedezetet nyújtanak; tanulságos művekkel pedig a miniszteriumok ellátják a könyvtárakat.

A falvak lakói a téli téltlenség idején itt gyűlőhelyre találának, a könyvek társaságában a beszélgetés tárgya is megváltozhat és a korcsma régi, betyáromantikája helyett a közügyeket és tanulságos tudnivalókat beszélnek meg egymás között, csendes eszmecsereben az olvasóköro tagjai.

E hasznos és eredményiben feltétlenül jóhatású intézmény megvalósítása a községek intelligenciájának kezében van letéve. Ha a papok, a jegyzők, a tanítók akadják, ha a községek és szellemi vezetői a hivata-

Árnyék.

Mióta a szivemet összetörted,
Nem hullt azóta sohase a könnyed?
Nyíló virág, elhervadó levél
Valakiről neked sohase mesél?

Multad ködéből azóta nem járnak
Kisérteni panaszkodó, bús árnyak?
Csillagatlan, szomorú éjeken
Nem hallod, hogyha sir az énekem?

Az én nevem ha valakitől hallod,
Nem futja el a pír sohase az arcod?
A szived már nem sugja meg neked,
Hogy valaki mily forró szeretett?!

Késő.

Irtá: KÁNTOR ISTVÁN.

Gyászba öltözött fiatal nő alakja jelenik meg az erdő szélén, kicsi leánykáját vezetve. Ott megáll és bánatos szeme az erdő szélén húzódo utat kémleli, majd hosszan, merengve néz a messzeségbe. Egész alakján a mély bánat okozta csüggedés látszik, maga a megtestesült fájdalom, amint tekintete az ut szélén álló kőkeresztre téved. Néha-néha megeléknkül és esdő arccal fordul a kereszt felé, mintha onnan várna, remélne valamit. A természet is méltó keretet ad e képeknek: az elmulás, a természet haladoklása veszi őt körül. Az erdő zöldjét már fakóra fonyasztotta a késő

ősz. A metsző hideg szél egy-egy rohama egész csomó száraz falevelet hajt a dércsipe és fagy-sorvasztotta jeges földön az ut felé, melyek zizegő sóhájjal szóródnak el körülötte.

Naponként ide jön. Vár valakit sorvasztó vágygyal, reménytelenül. Pedig érzi, hogy hiába vár és csak növeli szenvedéseit. A szíve űzi, hajtja ide, hogy így járja a szenvedés kálváriáját. És mikor a fájdalom a minden könnyet elsírt szeméiből még egyet ki bír sajtolni, akkor karjára veszi gyermekét és elindul a kereszt felé.

A kereszt előtt letérdelpelteti maga mellé. Ő nem imádkozik. Nem. Ő már azt hiszi, hogy kérése meghallgatásra nem talál, de ártatlan gyermeke imája talán felhat az égbe. És a kis leány esdőleg emeli parányi kezzeit az ég felé, miközben megható buzgósággal rebegi az oly sokszor ismételt szavakat:

— Mennyei Atyám, a ki a szenvedőknek vigasztalója vagy, hallgasd meg a te kis leányod kérését: oh hozd vissza a csatából az én jó apámat!

Várja és naponként így várja Keresztessy Vilma férjét, hiven, de reménytelenül.

Az országon irtózatossz vérvihar dühöng. Mint a haragos ég, villámain a föld legkimagaslóbb helyein csapja le, úgy a bosszúvágygyal megett szarnoki szív az emberiség legkimagaslóbb, legnemesebb tagjait sújtja kéréllhetlenül. Dobzódik véres munkájában. Tengernyi vér és köny ömlik.

És az iszonyu szenvedés sulya alatt milliók ajkán nem kél jalkiáltás, mely bosszuért ostromolja az eget. Halotti csend ül az országon, elalélt a nemzet a fájdalom miatt. Ugy látszik, itt a vég, itt a nemzet halála. Akiket pedig a halál e nagy órájában megkímélt, azoknak sorsa talán még borzasztóbb: a börtön, a rabbilincs, vagy a bujdosó hontalanság tetézi lelkük szenvedéseit.

A világ legbátrabb, leglelkesebb katonája, a magyar honvéd, letette fegyverét észak félelmes óriása előtt. E megrendítő világeseményél ott volt Keresztessy honvédkapitány is. Most már több napja ő is bujdosik, kerülő az emberlaktá helyeket. Mert nagy az ő büne: az egykori császári tiszti elhagyta azt a zászlót, mely alatt a szabadságot letiporni készülő zsoldos had küzdött hazája ellen. És elhagyta azt is, ami lelkének eddig legdrágább kincse volt: feláldozta boldogságát, családi fészket a haza oltárán, mert honszerelme nagyobb volt mindennél.

Mi tegyen ő most? Merre vegye utját a hős katona, ki a csaták öidöklő hevében mindig ott küzdött az első között, a hol legkönnyebben osztlák a halált. Nem bírja magát elhatározni Ifju, szerelmes szíve ott, a Kárpátok tövében fekvő kis falucska felé vonja, a hol drága hitvese és egyetlen gyermeke várják epvede. Óda pedig nem mehet, mert a hatalom vérebei ott bizton rállálnak. Vagy véget vessen ennek a zaklatott életnek s e szegényteljes állapotból megszabadulva, fájo szíve dobbanását örökre elnémita? Hiszen az üldözött vad is menhelyet talál vacká-

los dolgunkon kívül egy kis fáradságot nem sajnálnak: fáradságaikkal nagyon hasznos és következményeiben fontos szolgálatot tesznek járásunk népének.

Emléksbeszéd Erzsébet királynéről.

Összeállította s a lendvahosszafulai áll. el. iskola november 19-iki gyűlésszünnepélyén felolvasta: **TÓTH PÁLNÉ** tanítónő.

Csodálatos a magyar nemzet története! Telve vannak lapjai világraszóló, dicső hőstettekkel, fényes diadalokkal, a magyar nemzet hatalmának és dicsőségének hirdetésével, de megtaláljuk benne a nemzetünkért sok szerencsétlenség és szomorú gyász történetét is. Öröm és bánat, diadal és megaláztatás, hatalom és elnyomtatás, fény és gyász váltakoznak nemzetünk életében.

A kegyetlen sors sújtó keze sokszor, nagyon sokszor érte a magyart, de amint a költő mondja: „Annyi balszerencse közt, oly sok vizsálya után megfogya bár, de törve nem, el nemzet e hazán!” S kinek köszönhetjük, hogy él még a magyar? Az isteni gondviselés különös szeretetének. Mert valahányszor veszélybe jutott a haza, a magyarok istene mindig küldött jeles hazafiakat és hőnőleányokat, akiknek segítségével kikerültünk a bajból s a veszély elvonulván, ismét régi fényében tündöklött a magyar.

Szomorú, gyászos idők nehezdedtek a szegény magyar hazára az 1849. augusztus 13-ika után következő években. Gonosz, rossz tanácsadók, akik nemzetünknek halálos ellenségei voltak, rábeszélésként az akkor még fiatal, tapasztalatlan I. Ferenc József osztrák császárt és magyar uralkodót, hogy vegye vissza a magyaroktól az alkotmányt és szabadságot, amelyet elődje, V-ik Ferdinánd király 1848. április 11-én az ország mérheterlen öröme megadott. Rávetették, hogy ne tegye fejére Szent István koronáját, vagyis ne koronáztassa meg magát magyar királlyá, mert tudták, hogy akkor meg kell esküdnie a magyar alkotmányra, amit pedig éppen elvenni akartak és el is vettek. A gonosz tanácsadók azt szerették volna, hogy nemzetünk tovább is szolgátságban sinylődjék és Magyarországot meg akarták fosztani törvényes önállóságától és függetlenségétől s csak úgy óhajtották volna kormányozni, mint az osztrák birodalomnak bármelyik kis tartományát.

Ébbe a magyar nem tudott belenyugodni. Megtámadott szabadságának védelmére fegyvert ragadott s az 1848—49-iki szabadságharcban a magyar honvédsereg számtalan csatában fényesebbnél-fényesebb győzelmet aratott az osztrák

ellenségén, akik végre is csak kétszáz ezer orosz segítséggel tudták leverni a nemzetet.

Bosszútól líhegve, mint a fenevad, tajtékozó dühvel rontott most az osztrák a magyarra. Szabadságharcunk legvitézebb talármokat, az akkori idők legjelesebb embereit halálra keresték s aki nem tudott, vagy nem akart külföldre menekülni, elfogták, bitófára hurcolva felakasztották, agyonlőtték, vagy nehéz börtönre vetették. Elyomtak, letportak bennünket! Szabadságunk, függetlenségünk oda lett!

Néma kétségbeesés szállta meg a sziveket. Elkeseredést magába fojtva várta, a magyar nemzet, hogy mikor dereng ennek a sötét, szomorú éjszakának a hajnala. Nem soká kellett várnia.

Négy évvel a szabadságharc leveretése után, amikor az osztrák börtönök mélyeséges, nyirkos cellái még hangosok voltak a szabadsághősök sóhajaitól, amikor még szerte az országban az özvegyek és árvaik jajszaava hallatszott, az isteni gondviselés küldött egy megváltót, egy földi angyalt. Ugyanis I. Ferenc József osztrák császár ekkor, 1854. április 23-án vezette oltárhoz Bécsben, az Augustinus barátok templomában a 16 éves szépséges bajor Erzsébet hercegnőt. Ő volt az, akit isten a magyar nemzetnek pártfogóul, védő-angyalul küldött.

Erzsébet Bajorországban, a possenhofeni kastélyban 1837. karácsony szent estéjén született. Atyja, a jószágos Miksa herceg, a bajor király unokatestvére, anyja pedig Ludovika hercegnő, a bajor király leánya volt, aki mindenkiel csak jót tettek. Jószágukat fokozott mértékben örökölte a kis Erzsike hercegnő, aki növekedett szelidségben, jámborságban és nyájasságban, szüleinek és a környékbeli népnek nagy öröme.

De multak az évek s a kis hercegnőből viruló szépségű hajadon lett. 16 éves volt, mint fentebb már mondtam, mikor férjhez ment I-ső Ferenc József osztrák császárhoz és magyar királyhoz. És ime, az esküvő máris örömet hozott a magyar nemzetnek. Erzsébet kérésére felsége férje 700 magyar szabadsághősnek adta vissza az édes szabadságot, akik eddig a börtönben sinylődtek. — Pedig halálos ellenségeink épp ebben az időben sürögtek-forogtak a legjobban az uralkodó körül, hogy ördögi tanácsaikkal minél jobban elfordítsák szívét a magyar nemzetől. Haragot, megvetést, gyűlöletet igyekeztek szítani az uralkodó lelkében, hogy rávehessék, vegye el a nemzetnek nemcsak a szabadságát (hiszen az már ugys el volt véve), hanem a nyelvet is, a nemzeti jellegét is, hogy némétté tehessék egész Magyarországot. Király és nemzet tehát meghasonlásban álltak egymással. Sójajaink, panaszaink, igazságos követeléseink nem jutottak el az uralkodó fülelhez. Nem volt akkor a bécsi császári udvarban senki, aki barátunk, szószólónk lett volna. A király csak a magyarok ellenségeivel volt körülveve.

ban és biztonságban érzi ott magát, az ő számára, a csaták hősenek számára, a ki vére hullásával jogot szerzett e megszentelt földhöz, nincs egy zug széles e hazában, a hol nyugodtan és biztonságban hajthatná le a fáradt fejét. Vagy kövesse ő is hős társai példáját és iparkodjék e siralom-völgyből messze-messze idegenbe bujdosni s a hontalanságban tovább viselni az élet nehéz igáját? Ki tudja, mi van a sors könyvében hazája jövőjéről megírva? Hiszen fiatal és erős karjára még szüksége is lehet a hazának. Igen-igen, ezt választja Neki élni kell, a haza miatt kell élni. Csak családját tudná értesíteni, hogy él, nem veszteti el a végramlásban.

Megjött a rügyfakasztó, életadó tavasz. Eleven nyüzsgés, életöröm tölti be az egész természetet, csak a föld egy darabján, egy vérrrel és könnyei oly bőségesen öntözött helyen sóhaj egy kicsi nemzet kinjában. Azaz még sóhajtani sem mer, hangtalan, tetemőli esend borul rája. És e néma fájdalom meghatja az idegen nemzetek szívét, a részvét, a rokonszép általános, csak a győző göggyében nem ismer irgalmat, a letiport nemzet iránt. Mint a rabul ejtett és sebei-ből vérző oroszlan, megköltözve hever lábai előtt tehetetlenül, melyet megtiporni, megrugdálni lehet immár boszulatlanul. Hej, ha volna valaki, ki az oroszlan köteleit szétvágna, az végső erejének halálos elszántságával be irtóztatos pusztítást végezne ellenségei között!

Keresztessyek kastélyában siri csend. Mély fájdalommal elmerülve hangtalanul jár-kele benne mindenki, olyan az, mintha kihalt volna. Keresz-

tessy Vilma már nem jár ki várni férjét, ott fekszik kórágynál fehéren, érzéketlenül. A bizonytalanság okozta lelki szenvedés megtörte végkép. Teste még él, de a lelke mintha már elköltözött volna e gyarló földről. Ugy látszik semmi, de semmi nem köti őt e földi életéhez, még az anyai szeretet sem képes őt itt tartani. Pedig e szenvedő lélek még vár, egyre reménykedik egy rövidke hír után, melyet hoz valaki a szeretett férj felől. Ki hozza meg neki e hírt a bujdosó hontalan felől? A halálra ítélt és már élve korporsóba zárt nemzet a külvilágról értesítést nem vehet.

Egy enyhe tavaszi délután a nagybeteg Keresztessy Vilmban is mintha ébredne az életvágy, a nyitott ablakhoz kívánczik. Oda helyezik ágát. Némán néz ki a kastély előtt elterülő, máskor oly rendezett, de most elhanyagolt kertbe. Kis leánykája játszik ott boldog gyermeki gondtalansággal. A kerítés mellett egy erőteljes drótosót halad lassan és a kastély környékét kémleli. Majd hirtelen megáll és suttogva odaszól a gyermeknek. A leányka a kerítéshez fut és átvesz tőle valamit, azzal rohan a kastélyba. A beteg mindezt látja és megért mindent. Bágyadt szemei most ragyognak, arcát gyöngén befesti az öröm pir és minden erejét megfeszítve, felülni próbál, de erőtellenül hanyatlak vissza. A kis leány lelkendezve ér a szobába és örömprepsve kiáltja: „Mama, itt az apa levele!” A beteg kezébe veszi azt. Az nézi... nézi... a mosolygó arcot lassan a halotti sápadás borítja be és a nyitott szemek megüvegesednek.

Azaz, hogy mégis! Erzsébet császárné látta, tapasztalta mindezt. Jószágos lelke, szerető szíve megsugta neki, hogy ártatlanul szenved a magyar és megsajnálta, megszerette ezt az elnyomott, letiport nemzetet. Volt tehát már barátunk a császári udvarban, még pedig az, kit a király a legjobban szeretett.

Erzsébet császárné elhatározta, hogy Magyarországra utazik, hogy a magyar nemzetet közvetlenül is megismerhesse. Megkérte tehát felsége férjét, aki ezt nemcsak megengedte, hanem maga is elkísérte nejét. 1857. év tavaszán vonult be férje oldalán Magyarország fővárosába, innen pedig tovább utaztak az Alföldre. A magyar nép kitörő örömmel fogadta és üdvözölte a csodaszép fejedelemasszonyt. Bizonyosan megérezte, hogy ő lesz a mi leghívebb barátunk és pártfogónk.

Debrecenten e magyar asszonyok egy aranyos főkötővel ajándékozták meg. Oh, mily nememes viszonzotta ő ezt! Kérésére ismét négyszáz magyar fogoly szabadult ki börtönéből...

(Vége következik.)

Esetek.

Az emlékv. — Ahol nem lehet aludni. — A tanonciskolából. — Telefon-história.

X. úrról, Alsólendva Don Juan-járól, az ellenségei is elismerik, hogy finom ember. A multkor tarsaságban volt, zsuron. Három fiatal lány van a házban, nagyon természetes tehát, hogy előkerült egy emlékkönyv, amelybe X. úrtól néhány szellemes sort kérték.

X. ur nem sokáig habozott, hanem leült és a következő kis verset költötte:

„Elragadó nővérek, oh, ti hárman,
Ahol ti vagytok, ott sugáros nyár van,
Akárhoza tekintetek,
Válhaztani nem bírok köztetek,
Vajha mind a három
Lenne a párom.”

A vers általános tetszést aratott és a három kis lány meg volt hatva.

Néhány nappal ezután X. ur újabb zsuron volt. Természetesen újabb emlékkönyvet nyújtottak át neki. X. ur sokáig törte a fejét, azonban, mivel semmi sem jutott eszébe, újra leírta:

„Elragadó nővérek, oh, ti hárman,
Ahol ti vagytok, ott sugáros nyár van” stb.

— Bocsanat, — mondja erre a ház egyik kisasszonya — mi csak ketten vagyunk.

X. ur gondolkodik kissé, de aztán csak kivágja:

— Hárman vannak... Én ugyanis a kedves mamát is hozzászámítottam...

Egyik helybeli ruhakereskedésbe — vásárlás irányában — betájékoztott egy gyertyánosí magyar. Asszonya:

— Egészsegükre az éccakai nyugodalmat! Visszaköszöntek nekí, majd pedig megkérdezik, hogy mi járban van. Hát teli dolmányt akar venni. Eléje raknak ötöt, majd mikor egyik sem tetszik, tizez, huszat. Rövid másfél órai válogatás, keresgélés után végre talál egy megfelelőt.

— Mi az ára ennek? — kérdezi.

— Ennek? tizenhat korona! — feleli a segéd.

A pógár nagyot hallgat, aztán bátortalanul megjegyzi:

— Nyolc koronát adok érte, ha akarja...

A segéd egy pillanatra úgy tesz, mintha megütöközne az ajánlaton. De már a másik pillanatban a világ legtermészetesebb hangján mondja:

— Hát jó, odaadom nyolc koronáért, de csak azért, mert nálunk nincs alku!...

És odaadja. Mert náluk nincs alku.

Ez a kis eset is Lendván történt. Színhelye a tanonciskola.

Vasárnap kora délután van, a tanoncok a rajzteremben gyülekeznek, hogy a hitoktató vezetésével párban átvonuljanak a templomba, litániára. Minthogy még korán van, a hitoktató leülte a fiukat és magyarázatot tart nekik. Ezuttal arról tart magyarázatot, hogy az insanak — akármilyen rossz helye van — meg kell becsülni a helyét. Mikor a beszédében idáig jutott, megkérdezte a fiuktól:

— Van-e köztetek fiuk olyan, akinek rossz helye van?

A legutolsó sorban egy kis pincérinas már

egész délután fészkelődik a helyén. A kérdésre feláll és bátortalanul megszólal:

— Nekem rossz helyem van!
— Rossz helyed van? Aztán miért van rossz helyed? — kérdezi a hitoktató.

A fiu arra most felélenkült.
— Azért kérem, mert a székeim egyik lába el van törve és folyton vigyáznom kell, hogy le ne essem! — mondja és felmutatja azt a három-lábu, tört széket, melyen eddig ült.

Végül egy kedves telefon-história.
Egy helybeli uriember felesége a napokban hirtelen rosszul lett. Az uriember elküldött a háziorvosáért, de a doktor nem volt otthon. Erre a kétségbeesett ember egyik takarékpénztárba telefonált s ott tényleg megtalálta az orvost.

A doktor tapasztalatból tudván, miről van szó, ideiglenesen némi tanácsot adott le telefonon:
— Azonnal készítsen meleg borogatást és aztán . . .

Ebben a pillanatban a központnál kikapcsol-tak, bekapcsoltak és a férj a következő jóindu-latu tanácsot hallja, amely nyilván a Weisz szabónak szól:

— . . három centit vágasson le az ujjából, mert hosszúak; aztán jól rázassa ki belőle a port, a piszokfoltokat pedig tisztítsa ki. Végül tüzes vassal vasaltassa ki alaposan . . .

Gyűjtötte: MIKI

Államfők munkadíja.

Mennyit keresnek az uralkodók egy perc alatt.

A „Le Journal“-ban egy szellemes statisztikus kiszámítja, hogy az államfők — uralkodók és köztársasági elnökök — egy percnyi munkája mennyit jövedelmez nekik. Manapság az ember bátran sutba dobhatja azt az előítéletet, hogy az államfők kizárólag csak szórakozásnak élnek. Ma bizony már nekik is megvan a minden napra kiszabott teendőjük s gyakran még a vasárnapi pihenőjüktől is elesnek, amennyiben a szobor-leleplezések, intézetek látogatása és egyéb reprezentatív kötelességek inkább tartoznak a munka, mintsem a szórakozás kategóriájába.

A munkájukért azonban az uralkodók meg-lehetősen csinos „bért“ kapnak, amelyről az említett statisztikus a következőket írja:

Keresmény tekintetében a rekord az orosz cáré, aki éventekint 53,317,000 frankot kap s így 60 másodpercre 303 frank 72 szantim esik, ami elég tekintélyes munkadíj. Ezzel a keresetével a cárr felülmúlja az összes többi uralkodót. Mindjárt utána következik az olasz király egy percre eső 84 frank 33 szantim munkadíjával. II. Vilmos császár a negyedik a sorban. Az ő munkája egy perc alatt 66 frankot jövedelmez neki, mivel évi civillistája 11,564,200 frank. Anglia királya 60 másodperc alatt csak 57 frankot és 10 szantimot keres, ami aránytalanul kevés, ha meggondoljuk, hogy VII-ik Eduárd király tizenegy órát is dolgozott naponta. A mostani angol király, V. György már jobban respektálja a szociális elveket s nem igen lépi túl a nyolc órai munkaidőt. Az ő munká-ját tehát aránylag jobban fizetik mint az apját.

XIII. Alfonz spanyol király — mint egy izben maga is elismerte — nem „rendkívüli“ munkar-erő. Könnyen dolgozik, de keveset s munkájával gyorsan végez. Egy percnyi munkája 51 frankot és 91 szantimot jövedelmez. A svéd király 36 frankot, a norvégéké 34-et keres percenként.

Aránylag keveset keres a hollandi királyné, aki csak 19 frankot kap egy percnyi munkájáért. Még kevesebbet kell beérnie a belga királynak, aki 18 frankot és 50 szantimot kap. Határozottan rosszul megy a francia köztársaság elnökének a dolga, aki 1,200,000 frank évi civillistájának megfelelően 6 frank 95 szantimot keres percenként, míg az Egyesült Államok elnöke csak 1 frank 55 szantimot kap — világos cáfolatául annak az elterjedt nézetnek, hogy Amerikában a munkadíjak magasabbak, mint Európában.

HIREK.

A rabmadár.

Ha szürke szárnyon száll az alkonyat
S lűs szél susog a lomb között,
Ha szűk medrében a futó patak
Ezüstpalástba öltözött,
És nesz nem kél és szó több nem fakad
S álomban már a szemhatár:
Sóvárgó vággyal csendő dalra kap
A rabmadár, a rabmadár . . .

Nem érti senki bús, borús dalát,
Nem tudja senki, mért zokog,
A hold mosolygva hallgatja szavát
S kacagnak rajt a csillagok;
Hisz oly kopott, fakó az éneke,
Sokszor csendült e nóta már,
Főző kis lelke csordultig tele,
Csak sir, csak sir a rabmadár . . .

SZILÁGYI FERENC.

Keressük a falut

a városban. Az esti tizenegyóra sötétségében burkolóznak a házak. Lezárt ablakok mögött békés családok álmoldnak. És a város, mely nappal lármas: éjjel csendes, mint a falu. Néma a hosszu utca. A láрма, eleve-ség csak a kávéházi és korcsmai ablakok mögött tartja ébren az embereket. Na meg a kávéházakhoz és korcsmákhoz közel lakók élvezik, hogy hogyan mulat más. Ha ugyan élvezik . . .

Hajnalodik. Ember nem jár az utcán. A kávéházak, korcsmák ablakai elsötétedtek. Alszik a város, de ébred a falu. Ébred hangosan, lármasan, a kürtszóval, az ostor-pattogással, a marhabögéssel, a disznóröf-géssel, a korá szürkületkor. A város meg-javában aludna, de már is figyelmezteti a falu: „Nézd, én vagyok az ur — Lendván. Én parancsolok, én, a falu. Ha engedem: alszol, ha akarom: fölébredsz.“ Pattog az ostor, bög a csorda, kürtöl a kanász: ébred-jetek! Megjelenik a városban a falu a Gyuri csordás alakjában, ki hangosan durrogatja ostorát az emeles házak ablakai alatt: ne kutya város, aludj, ha tudsz! . . . Ott van a falu a kis csordásgyerekek alakjában, kik szorgalmasan tanulják az ostorpattogtatást és tülkölést: a városébredést. „Dirr, durr: ébredjetek, én vagyok a falu. Hiába mond-játok, hogy Alsólendva város, — falu ez istenigazában. Köröskörül falu. Mindenütt falu. Nem kell engem, a falut, keresni: itt vagyok mellettek, köztetek. Hiába az eme-letes ház, előtte az aszfaltjárda, amire büsz-kék vagytok, mit városiasnak hisztek. Nézz ide város: a marháimat sétáltatom azon, amire ti büszkék vagytok.“ Mindenütt a falu; mintha reggeli tamadást intézne az alvó város ellen: utcáiból mindenfelől disznók törtetnek, előrenyomulnak, mind ide ki az emeles házak szegélyezte utcába. Elfoglal-nak minden talpalattnyi helyet és a kanász nagyot, hosszan fúj a kürtjébe — győ-zelmi dalt.

Keressük a falut, pedig benne vagyunk nyakig. Minden, de minden azt mutatja itt, hogy messze, nagyon messze van tőlünk a város. Vagy mi a várostól . . .

— **A hivatalos lapból.** A király M a k á r y Vilmos csurgói járásbírósi jegyzőt a perlaki járásbíróshoz albiróvá nevezte ki.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Réffy Ernő muracsányi igazgató-helyettes tanítót, egy évi ideiglenes, működése

után, a jelen állomáshelyén levő héttanerős áll. iskolához véglegesen kinevezte igazgatóvá. A fiatal, új igazgatót jól ismeri városunk közönsége, mert mintegy 8—10 évvel ezelőtt volt népszerű diákja polgári iskoláinknak.

— **Zalavármegye közgyűlése.** Zalavár-megye alispánja most értesítette a vármegyei bi-zottsági tagokat, hogy az alsólendva—nagykani-zsai vasút építésére megszavazott 45 százalékos vasuti pótdadó és a tisztí nyugdíjalap hiányainak fedezésére évenként szükséges 2 százalékos pótdadónak 10 évi időtartamra való kivetése a f. évi december hó 9-iki közgyűlésen fog tárgyalásra kerülni. A határozat névszerűen való szavazással s a szavazatok egyszerű többségével jut ér-vnyességre.

— **Új segédjegyző.** Stridóváron segéd-jegyzőnek Cornea Jakab csáktornyai okl. segéd-jegyzőt választották meg a legutóbbi képviselő-testületi gyűlésen.

— **Hivatal áthelyezés.** A zalaegerszegi kir. tanfelügyelőség hivatalos helyiségét novem-ber hó 12-én a Wallssits-utcából a Mária-utca 6. szám alá helyezte át.

— **A sajtóreform és az ügyvédi kamara.** Lapunk mult heti számában megírtuk, hogy a tapolcai ügyvédek beadványára a zalaegerszegi ügyvédi kamara f. hó 16-ára ülést hívott egybe, hogy tiltakozzék a sajtójavaslat életbeléptetése ellen. A kamara elnöksége — mint utólag érte-sülünk — f. hó 23-ikára halasztotta a gyűlés megtartását.

— **Az állandó választmány ülése.** Zala-vármegye állandó választmánya a f. é. december 9-iki törvényhatósági bizottsági rendes közgyű-lésen felveendő ügyek tárgyalása végett december hó 1-én délelőtt 9 órakor Zalaegerszegen, a vár-megyház gyűléstermében ülést tart.

— **Erzsébet-gyászünnepe.** Szerdán dél-előtt, megboldogult Erzsébet királynének nevenap-ján, lélekelmelő gyászünnepeit rendezett a lendva-hosszúfalui áll. elemi iskola tanterülete. A szép ünnepegy K s z e k é Karoly igazgatótanító meg-nyitó szavaival vette kezdetét, ki a nap jelentő-ségét méltatta. Ezután a tanulók elénekelték a Himnusz-t. Tóth Pálné tanítónő tartalmas felolvasás keretében emlékeztet meg a királynéről. (A felolvasás szövegét lapunk más helyén közöl-jük.) Kulcsár Mari V. oszt. tanuló Erzsébet királynéről egy költeményt szavalt. A szép ünne-pegy gyorsan elénekléssel fejeződött be.

— **A főispán Zágrábban.** Sipeki Balás Béla dr., vármegyénk főispánja, egy régebben tett ígért alapján szombaton Zágrábba utazott, hogy Bauer Antal dr. érseki koadjutornál látog-atást tegyen. Kíséretében Hajós Ferenc dr., Zalán Gyula dr. országyűlési képviselők és Fábrián Gyula légrádi plébános voltak. Az érsek délelőtt 11 órakor fogadta Balás főispánt és kíséretét. Délután kirándult a társaság az érseki koadjutor részvételével.

— **Alsólendva közgyűlése.** Alsólendva nagyközség képviselőtestülete tegnap, szombaton délután 4 órakor, Tom a János városbíró elnök-lésével közgyűlést tartott, melyen a következő ügyeket tárgyalták: 1. A fogyasztási adóber szer-ződésének bemutatása. 2. A túlzótszertár céljára adományozott telek tekkönyvi bekebelezésének bejelentése. 3. A túlzótszertár építésére herceg Esterházy Miklóstól kért kamatnélküli kölcsön ügyében beérkezett válasz tudomásulvétele. 4. Az anyakönyvi kivonati díjak átengedése tárgyában határozathozatal. 5. Gazdag György volt rendőr kérvénye végkielégítés iránt. 6. A be nem irt tan-kötelesek összeírásáért járó díjak kiutalása. 7. Ipa-rós tanonciskolai felügyelő-bizottság választása. 8. A községi képviselők választása elleni panaszok s a választhatóság ellen beadott észrevéte-lek elbírálására hivatott igazoló választmányba 2 tag választása. 9. A községi választók névjegyzé-kének összeállítására választmány kiküldése. 10. A hármasmalomi ideiglenes fahid javításáról való gondoskodás. 11. Az alsó-utcai csatorna-vegek betonból való kiépítésének bejelentése és a fel-merült költségek kiutalása.

— **Háziipari tanfolyam Lentiben.** Vár-megyénk gazdasági egyesülete Lentiben háziipari tanfolyamot rendez. A tanfolyam december 16-án nyílik meg s az ott készült tárgyakat a tanulók között osztják szét, vagy azok javára fogják ér-tékesíteni. A háziipari tanfolyammal az a célja a gazdasági egyesületnek, hogy a falusi nép — elcsajátíva a háziipart — téli munkát és kere-setet biztosíthasson magának és családjának.

— **Gazdák közgyűlése.** A zalavármegyei gazdasági egyesület Hertelendy Ferenc elnöklése alatt f. év november hó 29-én Zalaegersze- gen, az egyesület helyiségében tartja évi rendes közgyűlést. — Ugyanegek tartja ülést a megyei központi mezőgazdasági bizottság is.

— **Hazabocsátják az összes póttartalékosokat.** A közös hadügyminisztérium rendeletet bocsátott ki, amelynek fogva az 1910. és 1911. évi korosztályú póttartalékosok, akik ezidő szent- rint még az 1912-ik évi véderőtörvény 43. §-a alapján még tényleges szolgálatot teljesítenek, e hónap 25-én a nem tényleges viszonyba helyezendők át. Ugyanez törvény rendelkezései értelmében az aktív szolgálatot teljesítő 1912. évi póttartalékosok egyidejűleg értesítendők, hogy az ő szabadságolásuk előreláthatólag az év decemberének közepén fog megtörténni, amennyiben ezt az ujonnan szabályozott békéltetés-fentartására való tekintet megengedi.

— **Becsapott kereskedők.** Több alsó- lendvai járási kereskedő — többnyire kisebb falusi szatócsok — esett mostanában áldozatul utazó ügynökök megtévesztő eljárásának. Ezek az ügynökök permetezőszere gyűjtöttek megrendeléseket különösen egészen kicsi falvak tapasz- talatlan szatócsai körében; kettéselő jártak, való- színűleg azért, hogy a becsapott kereskedővel szemben mindjárt ketten tanuskodhassanak. Eljárásuk abból állott, hogy a mesés jónak állított permetezőszere csekély próbamegrendelést tétet- tek, de a megrendelő-lapot nagy mennyiségről állították ki. Igen sok szatócs olvasatlanul írta alá a megrendelést és csak később, a szállítá- sorkor vette észre, hogy pl. 5 kiló helyett 50, vagy 500 kg.-ról szólt az aláírt megrendelőlap. Az árut pedig át kellett venni, mert a cég perrel fenye- getődzött, dacára, hogy sok szatócsnak az egész üzlete nem ért annyit, mint amennyi értékű per- metezőszert a nyakára küldtek. — A kereskedők feljelentéssel éltek a cég ellen s ebben az ügy- ben az alsólendvai kir. járásbíróson legköze- lebb lesz a tárgyalás. Bárhol is végződik ez a tárgyalás, jól teszik a kereskedők, ha ismeret- len cégek ismeretlen utazóival szemben a leg- nagyobb bizalmatlansággal viselkednek és meg- rendelőlapot olvasatlanul, soha alá nem írnak.

— **A csobánki kuruc-émlék.** A balaton- melléki Csobánca várában, amely IV. Béla király alatt épült és a Rákóczi szabadságharc idején nagy szerepet játszott, a kuruc hősök emlékére közadakozásból szoborművet állítanak. Az emlékműre az Almádi Kör legutóbbi gyűlésén száz koronát szavazott meg s a Balatoni Szövetség- nek mintegy ötezer korona gyűlt össze. Ha a szükséges összeg együtt lesz, az emlékmű ter- vezésével egyik ismert szobrászművésztünk biz- kák meg. Az emlékmű felavatására országos ünnepeket rendeznek.

— **Az „Olcso Jókai”** novemberi sorozata (151–160. szám) igen változatos tartalommal jelent meg. „A három márványfej” (155–160.) három kötetes nagy regény, mely fantaszti- kumával és érdekfeszítő bonyodalmaságával elejétől végig szakadatlanul bilincsen tartja az olvasó érdeklődését. „1848. Nagy idők emlékei” (151. szám) a szabadságharcról szól, mely Jókainak mindig kedvenc témája volt. Ezt a füzetet dr. Prónai Antal látta el igen érdekes bevezetéssel és jegyzetekkel. „Tarka világ” (152. sz.) hat brilliáns elbeszélés. „Mindenféle különök” (153. sz.) különös emberek dolgát rajzolja itt Jókai és humoránál minden báját ragyogtatja. „A magyar király házatája” (154. sz.) érdekes fel- jegyzések, melyek Jókainak az uralkodóházhoz való viszonyát világítják meg; dr. Pintér Jenő ehhez a füzethez igen értékes bevezetést és jegyzeteket írt, melyek az olvasónak sok ellejejt- tet névről és eseményről adnak tájékozást. Az „Olcso Jókai” egy-egy száma 40 fillérért minden könyvesboltban, trafikban és vasuti állomáson kapható.

— **Tenyészállatdíjazás Alsólendván.** A vármegyei gazdasági egyesület multheti gyűlésén elhatározta, hogy a tavasszal Alsólendván tenyész- állatdíjazást rendez.

— **Csalódni emberi dolog,** de nem okvetlenül kell. Ha e névre „Réthy” figyelünk, úgy nem csalódnak, hanem eredeti pemetefü-cukor- kát kapunk 60 fillérért, még pedig egy kedvelt régi magyar háztartal, mely közhöz, rekedtség és hurutos bántalmak sok ezer esetében oly kitűnően bevált. Postán bérmentve küld 5 dobozt 3 koronáért az egyedüli készítő: Réthy Béla gyógyszerész Békéscsaba.

— **Az „Urania” állandó moziban** ma, vasárnap is két előadás lesz s mindkét előadá- sion egy rendkívül érdekes, humoros sláger. „A súlyos megbízatás” kerül bemutatásra. A darab- nak mindvégig érdekes meséjén kívül az kölcsö- nöz különös becsét, hogy a főszerepet, Zsuzsan- nát Argentiere kiszasszony, a csodaszép mozi- színésznő játsza. Ezenkívül még négy érdekes szám képezi a mai műsort, köztük egy igen ha- tásos egyfelvonásos dráma, „A teköző.” A többi számok: 1. A hencsgó (humoros), 2. Aktuális események (természetű), 3. Polidort kigunyolják.

Szerdán este ismét egy humoros sláger lesz alkalmunk látni, melynek megszerzése nagy anyagi áldozatba került a tulajdonosnak. A darab címe „Vigyázz a nőre!” s három felvonásban rend- kívül érdekes képeken láthatjuk majd, mi törté- nik a nővel azáltal, míg a férj fegyvergyakorla- ton szenved. A darabra már most felhívjuk ol- vasóink figyelmét.

— **Az adótörvények véleges elhalasz- tása.** A pénzügyminiszter 102,500 913. sz. ren- deletében utasította a törvényhatóságok adóigaz- gatási közeget és pénzügyigazgatóságokat, hogy az állami egyeres adóknak az 1914–15–16. évi kivetésére vonatkozó előmunkálatokat kezdjék meg. Az utóbbi hónapokban ismételtén merültek fel hírek, hogy a kormány az adóreformot 1914. január 1-én minden módosítás nélkül életbelép- teti. A rendelet végleg elosztja a kételyeket, midőn az előmunkálatoknak a régi törvény alapján való megkezdését írja elő.

— **A kutya, mint ébresztőóra.** A falusi éjjeli örök nem valami tulzott lelkiismeretességgel végzik feladatukat. Erre vall a számos csendőrsé- gi feljelentés, mely az utóbbi időben a fészol- gabírószágokhoz érkezik. Legutóbb Dénesfa községben gyűlt meg a bajuk az éjjeli öröknek, Plajer István és Farkas Istvánnak a csendő- rökkel. A két bakternak ugyanis van egy jól dreszizott kuttyája, mely hangos csaholásba kezd, ha valaki közeledik. A két hortyogó baktert így tetten ugyan nem érthették a csendőrök, ellenben a távolból több ízben láthaták, hogy a kutya jeladására felugranak fekvőhelyükről az örök. A csendőrségmost feljelentette az álmos bakterokat.

— **A „Nyuga.”** Ignatus, Ady Endre és Fenyő Miksa szerkesztésében megjelenő szepirodalmi folyóirat legutóbbi, november 10-i (22-ik) száma a következő igen érdekes tartal- ommal jelent meg: Móricz Zsigmond: Csokonai (részletek egy ilyen című szindarabból). Ady Endre: Levél Teutsch barátomhoz. Tóth Árpád: Versek. Laczó Géza: Német maszlag, török áfor (regény). Kosztolányi Dező: Versek. Dr. Ferenci Sándor: A pszichoanalízisről s annak jogi és társadalmi jelentőségéről. Móricz Zsigmond: Nemezis (no- vella). Balázs Béla: Versek. Somlyó Zoltán: Versek. Pável Konstantin dr.: Hatások a román irodalom fejlődésében. Bálint Dező rajza. Ady Endre: Versek. Szini Gy.: Móricz Zsigmondnak. Berényi Róbert: Lhévine József. Bálint A.: A Nemzeti Szalon Schmutzer-kiállítására, A Szent György- celh kiállítása. Bárdos Artur: Müncheni képek, Bürger Schippel. Molnár A.: Hangversenyek. A Nyugat megjelenik minden 10-én és 16-án. Előfizetési ára: Egy évre 24 K, félv. 12 kor., egyes szám ára 1 K 20 fill. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX. Könyv-utca 18. Mutatvány- számot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

— **Fejbeverte az apját.** Darásán tegnap délután véres családi dráma játszódott le. Ker- tész Mihály földmives részegen tért haza s ebben az állapotában leüléssel fenyegette az egész családját. Nekiugrott tizenegy esztendő György nevű fiának, aki védelmére egy ölmos végű botot ragadott fel s úgy ütötte vele fejbe az apját, hogy az eszméletlenül esett össze. Az eljárás megindult.

— **Megölte a gyermekét.** Nagy Vera balatonszentgyörgyi leány kéthetes gyermekét megölte és az udvaron lévő szalmakazal tövében elásta. Névtelen följelentés az ügyesség vizs- gálatot rendelt el, melynek során a bűnös anya tettét beismerte és a hullát előadta. A csendőrök Nagy Verát letartóztatták és a kir. ügyesség fogházába kísérték.

— **Családi béke és nyugalom** ott honol, hol nincs gyermekbetegség. A gyermekbeteg- séget megelőzni minden anya kötelessége és gondja. E célt úgy éri el a legjobban, ha a gyermeket az elválasztás idejétől kezdve Phospha- tine Falieres el táplálja. Ennek következtében a gyermek megerősödik, husa megkeményedik és a fogzónak könnyedén esik tul. Egy nagy doboz elegendő 3 hétre, ára 3 korona 80 fillér. Főrak- tár: Zoltán Béla gyógyszertára Budapest, V., Szabadság-ter.

— **Ányos Laci Alsólendván.** Ányos Laci, az országosan ismert szavalóművész a mult héten a helybeli iskolákban előadást tartott, vasárnap este pedig az állandó moziban produkálta magát.

— **Emberek a vetőgép alatt.** Batasz János jómódú damásai polgár a napokban a határ- ban levő földjén munkálkodott a fiával. Dél- után két óra tájban két lovat fogtak a vetőgép elé és így folytatták a munkát. Egyszerre a két lö megbokkrosodott és megfékezésükre az apa és a fia a zablá mellett megragadták a kantárszárát. A lovak azonban nagyobb erőt fejtettek ki és magukkal ragadták az apát is, a fiut is, meg a vetőgépet is. A vad vágatásban a két Batasz előbb a lovak, majd később a vetőgép alá került. A lopátok és a gép magzórtól életveszélyesen megsebesítettek a szerencsétlen apát és fiát, akik eszméletlenül terültek el a földön.

— **Munka közben.** Együtt dolgoztak szom- baton a szentmargithelyi erdőben Zadravec József és Preleg Mihály ottani lakosok. Békes- ségben dolgoztak egy ideig, de azután a határ- megye miatt összeszóalkoztak. A szóváltás he- vében Zadravec a kezében levő gerebével úgy vágta fejbe Preleget, hogy az súlyos sérülést szenvedett. Zadravecot feljelentették a kir. járás- bíróságon.

— **Temetés csendőrfedezettel.** Zala- szenttamáson Lévai István csász agyonlötötte magát. A falu plébánosa, Farkas József nem akarta rendes módon eltemetni az öngyilkost, hanem a temetőárkában akart sírhelyet adni neki. Lévai családja felháborodott emiatt, az öngyilkos bátyja pedig megüzente a plébánosnak, hogy leszúrja, ha az öccsét annak rendje és módja szerint el nem temeteti. A plébános csendőröket állíttatott a temető halottas házába, ahol Lévai felváltó ravatolozta, de még így sem mer- te a szertartást megkezdeni, mert a gyalgoló közön- ség ellenségessé magatartással fogadta. Visszar- dult és káplánját küldte el, aki szintén csak csendőrfedeztet mellett szentelhetett be a megbol- dogultat.

— **Több, mint harminc szép és érdekes illusztrá- cióval** jelent meg a 34 éves „Ország-Világ” e heti száma. Közülök a legérdekesebbek: Marokkói iskola, A kronstadti új székesegyház, Pagay Hans arcképe, Az anyavédelem szobra, Wied hercegnő, Csajkovszki szobra, A melny nagy vasuti katasztrófa, A tanárá vedlett Taft elnök, Amundsen Roald, Szörnyegőpa és vas földolgozásának szolgálatában (3 kép), Mezei egerek irtása Délitrolban (4 kép), A kath. nagygyűlésről, A díszgyőri vár (2 kép). Egy sereg dívatép- egészíti meg ki e heti Ország-Világ illusztratív tartal- ma! A lap irodalmi részébe regényeket, elbeszéléseket, kritikai cikkeket és verseket írtak: Pende János, dr. Falk Zsigmond, Horváth Károly, Kersék János, Kiss F., Kovács Zsigmond, Lantos József, Neszmélyi Lőrinc, Polierman A., Somló Ferenc, Váradai Antal, Viharos Vilmos.

Tartalmas, kitűnően szerkesztett rovatok ezen felül: Színház, Művészet, Irodalom, Hírek, Zene, Sport stb. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal. (Budapest, V. ker. Hold-utca 7), ahová az előfizetési pénz is beküldendő. A lap ára félv. 8 korona.

— **Agyonlötö vadorzó.** Odor Ferenc ráchégyi lakos ismert orrvadász-hírben állott. Vasárnap délután is lesre indult. Odor a csurgói erdőben találkozott egy régi haragosával, Izmidni János erdőőrrel. Odor be sem várta az erdőőr felszólítását, hanem rája fogta fegyverét s ráiött. Izmidni látta veszélyes helyzetét s fegyverét lövsre irányította, s lött. A vadászfegyver golyója Odor Ferencnek oldalába furódott, kit haldokolva szállítottak be a község házára.

— **Meglopott huszárszázados.** Zala- egerszegről jelentik: Gróf Batthyány Béla honvédhuzár százados lakásába tegnap tolvaj lopódozott s tizenegy darab ezüst cigaretta-tárcát és három darab ezüst gyufatartót — valamennyi értékcs múltárgy — elloptott. A tolvajt keresik.

— **Nyoma veszett.** Kovács István 50 éves kányavári lakos a lakásáról eltűnt s nyoma veszett. Körözését a hatóság elrendelte. Ismertető jele, hogy irni-olvasni nem tud, beszélni sem tud, csak mogleva ejt ki néhány alig érthető szót, a jobb karját pedig nem tudja kinyújtani.

— **Tüz.** Damásán a napokban kigyulladt Firk János pajtája s sok takarmánnyal és gazda- sági eszközökkel együtt elégett. A kár 2000 korona.

„Elmegyek a templom mellett,

Jaj de szépen integetnek

Odaát a tulsó soron,

Kirakaitban a sok kelme, a sok vászon,

A sok kelmét árusítják olcsó áron.

Ha visztek a temetőbe:

Öltöztettek selyembe,

Ne néztek, hogy a selyem,

Hogy a selyem drága kelme, drága nekem!

Ugyis a **Schrantz-Áruházban** olcsón vettem!

4258 913. tkvi szám.

Arverési hirdetmény kivonata

A kir. járásbírótság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vajda Béla ügyvéd, mint vb. Brandl Ignác és fel. sz. Hirschl Etel jelenleg letenyi lakosok csődötmegegnodnokának önkéntes árverési ügyében az árverést az alsólendvai járásbírótság területén levő következő ingatlanokra, u. m.:

I. Brandl Ignácné sz. Hirschl Etelnek 1. a pákai 4. sz. tjkvben $\dagger$ 3. sor 1015. hrsz. a. felvett ingatlanból (szántó a Nagyhegyen) való B. 12. és 13. a. jutalékára együttesen 116 kor. kikiáltási árban; 2. az u. o. 57. sz. tjkvben $\dagger$ 6. sor. 292 hrsz. a. ingatlanból (rét a Baróza dűlőben) való B. 10. a. jutalékára 20 kor. kikiáltási árban; 3. az u. o. 68. sz. tjkvben $\dagger$ 3. sor 172. hrsz. a. ingatlanból (Kenderföld a szentjánoshegyi dűlőben) való B. 8. a. jutalékára 6 kor. kikiáltási árban; 4. az u. o. 69. sz. tjkvben $\dagger$ 2. sor. 182. hrsz. a. ingatlanból (Kenderföld a szentjánoshegyi dűlőben) való B. 22. a. jutalékára 3 kor. kikiáltási árban; 5. az u. o. 91. sz. tjkvben $\dagger$ 3. sor. 632. hrsz. a. ingatlanból (rét a Lászlóházi dűlőben) való B. 22. a. jutalékára 6 kor. kikiáltási árban és pedig e jutalékonál a Szabó Rozi öz. Sós Pálné javára bekebelezett özevegyi haszonélvezeti jognak feltétlen fenntartása mellett; 6. az u. o. 110. sz. tjkvben $\dagger$ 2. 4. sor. 357. és 715. hrsz. a. felvett s tkvleg egy jószágtestet képező ingatlanokból (rét a Baróca dűlőben és szántó a lászlóházi dűlőben) való B. 10. a. jutalékára 11 kor. együttes kikiáltási árban; 7. az u. o. 221. sz. tjkvben $\dagger$ 1. sor. 177. hrsz. a. ingatlanból (Kenderes a szentjánoshegyi dűlőben) való B. 7. a. jutalékára 6 kor. kikiáltási árban; 8. az u. o. 128. sz. tjkvben $\dagger$ 1. sor. 151. hrsz. a. ingatlanból (szántó a Szentjánoshegyi dűlőben) való B. 12. a. jutalékára 6 kor. kikiáltási árban; 9. az u. o. tjkvben $\dagger$ 3. sor. 179. hrsz. a. ingatlanból (Szántó a Szentjánoshegyi dűlőben) való B. 12. a. jutalékára 6 kor. kikiáltási árban; 10. az u. o. 415. sz. tjkvben $\dagger$ 1. sor. 161. hrsz. a. ingatlanból (Kenderes a Szentjánoshegyi dűlőben) való B. 15. a. jutalékára 6 kor. kikiáltási árban; 11. az u. o. 417. sz. tjkvben $\dagger$ 3. sor. 202. hrsz. a. ingatlanból (rét a Cserta dűlőben) való B. 24. a. jutalékára 31 kor. kikiáltási árban; 12. az u. o. 448. sz. tjkvben $\dagger$ 3. sor. 581. hrsz. a. ingatlanból (szántó a Berekránásban) való B. 7. a. jutalékára 5 kor. kikiáltási árban; 13. az u. o. 524. sz. tjkvben $\dagger$ 2. sor. 325. hrsz. a. ingatlanból (rét a Baróca dűlőben) való B. 11. a. jutalékára 2 kor. kikiáltási árban; 14. az e tjkvben $\dagger$ 1. sor. 181. hrsz. a. ingatlanból (Kenderes a Szentjánoshegyi dűlőben) való B. 11. a. jutalékára 3 kor. kikiáltási árban; 15. az u. o. 641. sz. tjkvben $\dagger$ 1. sor. 114. hrsz. a. ingatlanból (a tkv szerint ház, udvar Lászlóházán, az adóbizonyítvány szerint csak házhely és udvar) való B. 10. a. jutalékára 64 kor. kikiáltási árban, Szabó Rozi öz. Sós Pálné javára bekebelezett szolgalmi jog feltétlen fenntartása mellett; 16. az u. o. 704. sz. tjkvben $\dagger$ 1. sor. 700. hrsz. a. ingatlanból (Szántó a Lászlóházi dűlőben) való B. 13. a. jutalékára 2 kor., a Szabó Rozi öz. Sós Pálné javára e jutalékra bekebelezett szolgalmi jognak feltétlen fenntartása mellett; 17. az u. o. 800. sz. tjkvben $\dagger$ 1. sor. 792. hrsz. a. ingatlanból (szőlő és rét a Kishegyen) való B. 4. 5. a. jutalékára 210 kor. kikiáltási árban; 19. az u. o. 815. sz. tjkvben $\dagger$ 1. sor. 485. hrsz. a. ingatlanból (szántó a Vörös patakban) való B. 4. a. jutalékára 13 kor. kikiáltási árban; 20. a szécsiszigeti 387. sz. tjkvben $\dagger$ 1. sor. 692. hrsz. a. ingatlanból (szőlő pincével a Csoknai új hegyháton) való B. 2. a. jutalékára 128 kor.; 21. az u. o. 416. sz. tjkvben $\dagger$ 1. sor. 738. hrsz. a. ingatlanból (szőlő pincével a Csoknai új hegyháton) való B. 6. 8. a. jutalékára 124 kor. kikiáltási árban; 23. az e tjkvben $\dagger$ 2. sor. 735. hrsz. a. ingatlanból (szőlő a Csoknai új hegyháton) való B. 6. és 8. a. jutalékára 126 kor. kikiáltási árban; 24. a kerka-szentmiklósi 8. sz. tjkvben $\dagger$ 1. sor. 467. b. hrsz. a. ingatlanból (szántó a Hegyalján) való B. 17. a. jutalékára 29 kor. kikiáltási árban; 25. az u. o. 260. sz. tjkvben $\dagger$ 1. sor. 815. hrsz. a. ingatlanból (szőlő az Öreghegyen) való B. 8. a. jutalékára 78 kor. kikiáltási árban; 26. a dömefföldi 44. sz. tjkvben $\dagger$ 9. sor. 567. hrsz. a. ingatlanból (szántó a Büki dűlőben) való B. 14. a. jutalékára 4 kor. kikiáltási árban; 27. az u. o. 158. sz.

tjkvben $\dagger$ 1. sor. 454. hrsz. a. ingatlanból (csepőtér a Csörei hegyen) való B. 5. a. jutalékára 13 kor. kikiáltási árban; 28. az e tjkvben $\dagger$ 2. sor. 488. hrsz. a. ingatlanból (szőlő, pince, rét a Hótohegyen) való B. 5. a. jutalékára 46 kor. kikiáltási árban; 29. az u. o. 518. sz. tjkvben $\dagger$ 1. sor. 459. hrsz. a. ingatlanból (szőlő s rét a Hótohegyen) való B. 3. a. jutalékára 160 kor. kikiáltási árban;

II. Brandl Ignácnak: 30. a pákai 138. sz. tjkvben $\dagger$ 1. sor. 785. hrsz. a. ingatlanára (a tkv szerint szőlő és rét, az adóbizonyítvány szerint parlag a Kishegyen) 50 kor. kikiáltási árban; 31. az u. o. 216. sz. tjkvben $\dagger$ 1. sor. 787. hrsz. a. ingatlanára (szőlő és szántó a Kishegyen) 864 kor. kikiáltási árban; 32. az u. o. 332. sz. tjkvben $\dagger$ 1. sor. 784. hrsz. a. ingatlanára (szőlő s rét a Kishegyen) 204 kor. kikiáltási árban;

III. Brandl Ignác és fel. sz. Hirschl Etelnek: 33. az u. o. 591. sz. tjkvben $\dagger$ 1. sor. 41. hrsz. a. felvett ingatlanból (kert a beltelekben) való B. 11. 12. 14. 15. a. jutalékukra 118 kor. kikiáltási árban; 34. az u. o. 733. sz. tjkvben $\dagger$ 1. sor. 786. hrsz. a. ingatlanukra (szőlő s rét a Kishegyen) 96 kor. kikiáltási árban, a Horváth József javára az ingatlanra okebelezett haszonélvezeti jog feltétlen fenntartása mellett, elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok és jutalékok az

1913. december 16. napjának d. e. 9 órája

a dömefföldi ingatlanokra nézve Dömefföld község-házánál, ugyane nap délután 2 óra s szűkség esetén folytatólagosan a következő nap d. e. 9 órája a pákai körjegyzői irodában, s 1913. évi december hó 18. napjának d. e. 9 órája a szécsiszigeti ingatlanokra nézve a szécsiszigeti körjegyzői irodában, s ugyane nap d. u. 2 órája a kerka-szentmiklósi ingatlanokra nézve a kerka-szentmiklósi körjegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -án alul eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át, vagyis 224 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvény cikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt m. kir. I. M. r. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Alsólendva, 1913. szeptember hó 4.

Biró s. k., kir. jbiró.

**KINCSES
KALENDARIOM**

megjelent s 2 K-ért kapható

BALKÁNYI ERNŐ üzletében

Alsólendva és Muraszombat.

Fischl István

okl. gépész, vízvezeték- s kutfurási vállalkozó Nagykanizsáról

Alsólendván tartózkodik, hol már eddig is több kut furását végezte kitünő eredménnyel.

Ajánlja magát 4-3

kutak furására,

vízvezeték és fürdőszobák berendezésére, valamint az összes szivattyuszerelekre a legjutányosabb árak és a legmesszebbmenő jótállás mellett.

6050

közj. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja, hogy a

KAISER-féle Mell-Karamella
három fenyővel

rekedtség, hurut, elnyálkásodás és gőrcsős köhöges

ellen legbiztosabban használhatók.

Csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért

kapható Alsólendván Fuss F. Nandor gyógyszerárában.

*-39

A Főuton

egy butorozott szoba

az emeleten kiadó.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Eladó ház.

Alsólendván, a vasuti állomás szomszédságában 43. számú

4-1

ház

szabad kézből azonnal eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető a tulajdonosnál:

Kancsal József vendéglősnél
Kanizsai-utca.

Hirdetések jutányosan felvétetnek e lap kiadóhivatalában

Mindenféle privát, üzleti és irodai

nyomdai és könyvkötői munkák!

legilésesebb kivitelben készülnek

Balkányi Ernő nyomdájában Alsólendván.

Kiváló új fajborok!

MEGHÍVÁS.

Ó-borok nagy választékban!

Visontai és Mátrahegyi Szőlőtelepek Borértékesítő Részvénytársasága Elnök: Nagyméltóságú Dr. Kállay Zoltán v. b. t. t., Hevesmegye főispánja. Igazgatóság székhelye: **GYÖNGYÖS**, (Főtér, Luby-ház, Új bankpalota). Postafiók 1. sz. Telefon 99. sz. Sürgőnyezim: Visontamátra.Ó 1908—1911. évről és új **FAJBOROK**.
Pecsenye-, csemege-, szamorodni- és asszu-borok.Hazánk legnagyobb termő hegyi oltvány szőlőtelepei:
Beültetett terület 540 hold. Évi termés 12,000 hektoliter.

A t. vendéglős urakat meghívjuk szőlőtelepeink pincészetének megtekintésére, szükségletük méltányos árban, idejekorán való biztosítása céljából.

10-1

BORFAJOK: Mézes, Ezerjő, Rizling, Furmint (Som), Hárslevelű, Muskát-Otonell, Chasselas, Kövidinka, Pozsonyi, Erdei, Mustos, Madelaine, Kadarka, Otello, Oportó, Burgundi, Kabernet.

Zala-, Vas- és Somogy megyei képviselő: **Polgár Dávid és Társa** urak Budapest, I., Fehérvári-ut 39. Telefon 144—14.Előfizetőink ingyenes
hirdetés-rovata.**Ipar és kereskedelem**Előfizetőink ingyenes
hirdetés-rovata.**HELYBELIEK:**

ARNSTEIN BENŐ fűszer-, festők-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén norinbergi-, üveg- és porcellan-kereskedése. Deszka-, épületfa-, szénraktár

ASCHERL JÓZSEF építész, építési vállalkozó. Elvállal építési tervek készítését, mindennemű építkezést, valamint szakvélemény adását.

BADER HERMAN cipész. Kész cipők raktára.

BECK MIKSA sütődéje a Főúton (saját ház).

BORS ISTVAN költőgyártó.

BLAU SANDOR vasúti vendéglője az állomásnál.

BLAU és BARTOS rőfősáru- és készruha-üzlete.

BECK OSZKÁR fodrászterme Főút, Tivadar-f. ház

DEUTSCH JÁNOS vendéglője a Vasúti-utcában

ERMÉNYI JÁNOS hábsütő és mézskalácsos.

EPPINGER SAMU téglagyáros és gőzmalomtulajd.

FERENCZY JÓZSEF vendéglős.

FREYER LIPÓT norinbergi-, diszmi-, üveg-, porcellán-, vegyesáru- és csemegekereskedése.

Özv. FARAGÓ ISTVANNÉ borbély- és fodrász.

FEHER ANTAL köröm- és kocsikovács.

GOMBOSY és WENDL fűszer-, csemege-, rövid-, norinbergi-, üveg- és porcellán-áru kereskedése.

GREGORENCIS JÓZSEF szikvizgyáros. Kivá-

natra szikviz vedikre is szállít.

GÖNGCZ GÁBOR pékmester

Özv. GÁLLITS TAMASNÉ kéményseprő-mesternő

GUNDERLACH ANTAL asztalos Szentjános-utca

HEGEDICS ISTVAN eszmadia.

HEGEDÜS SÁNDOR épület- és bútortasztalos.

KANCAL JÓZSEF vendéglője a Kanizsai-utcában

LEVÁRT JAKAB hentesáru-készítő, Szentjános-u.

LEVASICS FERENC építőiparos.

MAYER ÖDÖN óras és ékszerész. Nagy raktár

china-ezüst árukban.

MAURER FERENC szobafestő és mázoló.

MARTON KÁLMÁN vaskereskedés. Legnagyobb

választék vas- és vasalásokban. Varrógép-, gaz-ásági

gép-, szén-, cement- és malomkő-raktár.

MURSICS LAJOS építőiparos.

NEUBAUER ANDRAS „Korona” nagyvendéglője

NEMETH ERNŐ borbélyüzlete Főút, Beck-f. házban

NEMETH PÁL gép- és épületlakatos.

POLLÁK LAZÁR nagykereskedő. Dohány és

szivar nagy-áruda.

PERKÓ VENDEL hentesáru-üzlete a Főúton.

PANDUR LAJOS szoba- és címfestő, épület- és

bútor-mázoló

REICHENFELD LAJOS mészáros és hentes, Főút

„SCHRANTZ-ÁRUHAZ” (Alsó-Endva, Templom-
tér, dr. Filkor-féle ház) legolcsóbb bevásárlási

forrás rőfös-, rövid- és divatáru-cikkekben.

SINGER IZSÓ bőrkereskedő és szikvizgyáros

SIPOS DANIEL elsőrendű uriszabó (Főút).

SIPOS LAJOS épület- és műbádogos.

SIMONKA JÁNOS szijgyártó.

SCHAFFHAUSER ENDRE mechanikus.

TIVADAR FERENC vas- és fűszerkereskedése.

Özv. TUSKE FERENCNÉ vendéglős.

TAKÁTS FERENCZ asztalos.

TERSZTENYÁK ISTVÁN kőfaragó és szobrász.

Kész sirkőraktár, Szentjános-utca 8. sz. alatt.

TOPLAK JÁNOS vegyeskereskedése, mész- és

cement-raktára és cement-áru készítése.

TOMA GÁBOR csizmadia, Kanizsai-ut.

VARGA MÁTYÁS a szőlőhegyenelad fás és zöld

szőlőoltványokat a legjobb bor- és csemege-fajokban

WORTMAN BENŐ rőfös- és divatáru-kereskedése.

WEISZ LIPÓT divatárukereskedése és Kobrak-
féle cipő raktára

WALTERSDORFER ADOLF mészáros.

WOLFSOHN HENRIK központi kávé.

WEISZ ZSIGMOND elsőrendű férfi-szabó.

VIDÉKIEK:

ÁG ISTVÁN vendéglős Lendvahosszúfalu.

BUKOVECZ PÉTER kereskedő Kebelesztrárton

CSEKE KÁROLY csesztreg-paraszai gőzmalma.

DOMA JÓZSEF vendéglős Lendvavásárhely

DZSÜBAN JÁNOS vendéglős Alsólakos.

DOMJÁN SÁNDOR cipész Szentgyörgyvölgy.

FRANKÓ ANTAL vendéglője Bántornya.

FÜRST ALAJOS kereskedő Kerkaszentmiklóson.

FÜRST ADOLF vendéglős Rédics.

FÖLDES MÓR „Royal”-kávéháza Csáktornyan.

FRANKÓ GÉZA vendéglős Lendvaerdő (Renkőc)

FLESCH MANÓ vendéglős Rédics.

GIDER GUSZTAV vendéglős Zsitkóc.

GÁL JÓZSEF molnár Petesháza.

GREGOR JÁNOS molnár Muraszzerdahely.

GAÁL SÁNDOR, a rédicsi hengergőzmalom borbély

GRUBER FERENC gőzmalma Göntérháza.

HUSNYAK GYULA pékmester, Varasd.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Bántornya.

HORVÁTH MIKLÓS kereskedő Felsőmihályfalva

IVANICS FERENC ácsmester Hosszúfalu.

JERICIS IVAN ácsmester és kutszivattyu-berende-
zése vállalkozó Murahely.

„KÖZPONTI” szálló Gödöllő.

Özv. KRAUSZ FÜLÖPNÉ vegyeskereskedése

Lendvahosszúfalu.

KEPE MIHALY Hosszúfalu. Elvállal mindennemű

betonmunkát. Kész esővek és hidak kaphatók.

KOVÁCS FERENC vendéglős Alsómorác (Vas-m.)

KEMÉNY MÓR kávéháza Muraszombat.

KOHN LIPOT mész-, cement- és deszka-nagy-
kereskedése, Eternit-pala elárúsítása MuraszombatKRALL MÁTYÁS mechanikus kerékpár- és varró-
gép javító műhelye Csáktornyan.

KANCAL ISTVÁN vendéglős Rédics

KONTLER KÁROLY vegyeskereskedése Lendva-
hosszúfalu.

KÖLLER JÁNOS vegyeskereskedő Göntérháza

KÓSA MÓRÍC szakvizsgázott cipész Nemesnép.

LOVENYÁK VINCE borbély Lendvavásárhely

LEBOVITS KÁROLY vendéglős Damása.

LACHENBACHER JÓZSEF kereskedő Zalabaksa.

MILHOFER TESTVEREK vegyeskereskedése

Lendvavásárhely.

MAYER MIKSA FIA vegyeskereskedő Pórszombat

MAYER JAKAB kereskedő Muraszzerdahely.

NEUBAUER PÉTER vendéglős Kebelesztrárton

NEMETH ISTVÁN eserepes-m. és tetőfedő Resznek

POLLÁK SAMU vendéglős Murahely (Deklezsin.)

PREISS IGNÁC kereskedő Szentgyörgyvölgy.

ROSENBERGER DAVID kereskedő Zalabaksán.

REICH HENRIK fűszer-, vegyesáru-, festék- és

veteménymagvak kereskedése, bor-, sör- és

pálinka-mérése Nagypalánán.

REINER JÁNOS vendéglős Petánci savanyúvíz

központi raktára és szállítási vállalata Ligetfalva.

RECHNITZER JÓZSEF kereskedése Kislippa.

REINER LÁSZLÓ vendéglős Felsőszemenye.

SPIEGEL ADOLF vendéglős Völgyifalu.

SBÜL KÁROLY vendéglős Radamos.

SCHWARCZ LIPOT bútorkereskedő Varasd.

SALAMON JÁNOS molnár Lovászi.

SZABÓ FERENC cipész Lendvavásárhely.

TURNAUER BLA kereskedő és vendéglős Murarév

TÓKA LAJOS műmalma s lisztraktára Csentevölgy

TOPLAK JÁNOS ác és építő-mester Bakónak.

ULLMANN HENRIK kereskedő Marcali.

TIBOLD ANDRAS vendéglős Belatinc.

VOGEL SAMU vendéglős Szentgyörgyvölgy.

„VADÁSZKÜRT” nagyszálloda Budapest.

VARGA JOZSEF vendéglős Lendvavásárhely.

VASS GÉZA asztalosmester Csesztreg.

WALTERSDORFER IGNÁC sörkereskedő Újpest.

WOLFARTH LAJOS mérnök Muraszombat

WEISZENSTERN IGNÁC vendéglős Bántornya.